

Informační dopis o ekologickém zemědělství ve střední a východní Evropě

NR 30

ÚNOR 2012

Avalon

Podporujeme trvale udržitelný rozvoj ekologicky ohrožených zemědělských oblastí

Tel:

+31 (0)515 331955

Fax:

+31 (0)515 331980

office@avalon.nl

www.avalon.nl

EkoConnect –

Mezinárodní centrum pro ekologické zemědělství střední a východní Evropy

Telefon:

+49 (0) 351-20 66 172

Fax:

+49 (0) 351-20 66 174

info@ekoconnect.org

www.ekoconnect.org

Milí čtenáři,

rádi bychom vám představili 30. vydání našeho informačního zpravodaje. Podle vzkazů od vás, milých čtenářů, víme, že tento zpravodaj čte mnoho lidí a že mnoho článků později končí na dalších webových stránkách a v dalších zpravodajích. Víme, že svou troškou přispíváme k dynamickému vývoji ekologického zemědělství v Evropě, obzvláště té střední a východní. Vývoj směrem k ekologičtějšímu zemědělství je potěšující: v Lotyšsku se za poslední rok počet zpracovatelských jednotek (které samy žádné potraviny neprodukují) zdvojnásobil na 62. Za stejnou dobu se v Polsku obrat trhu s biopotravinami zvedl o 25 %. V tomto díle najdete dva inspirativní články o růstu trhu na Ukrajině. Bohužel, měli jsme tu i skandály v Itálii ohledně podvodů s označením bioproduktů a stále nás čeká mnoho úsilí při dalším vývoji systémů kontroly kvality a bezpečnosti ekologických výrobků.

V tomto díle uvedeme krátkou reportáž o výsledcích nedávného výzkumu ohledně veterinární péče v ekologických chovech prasat. Dále se můžete dočíst více o Ukrajinských a Slovenských trzích a také si přečíst příběh o úspěchu jednoho z největších Ukrajinských výrobců. Také vám představíme dva mezinárodní projekty, z nichž jeden má za cíl vytvořit sjednocenou obchodní platformu a síť kontaktů, a druhý se zaměřuje na výcvik a školení v prodejním sektoru v oblasti bioproduktů.

Zde bychom také rádi poděkovali našim dobrovolným překladatelům, díky kterým je možné šířit tento zpravodaj v 10 jazycích přibližně 11 000 eko-čtenářům v 70 zemích. Děkujeme dále svým čtenářům za jejich poznámky a připomínky a prosíme vás, abyste další návrhy na články a názory na témata v tomto čísle, popřípadě připomínky k překladům, posílali na adresu redaktion@ekoconnect.org. Vaše názory jsou pro nás velice důležité. Přejeme příjemné čtení našich článků.

Gatis Caics a Bernard Jansen, Ekokonekt a Matien Lankester, Avalon

Překlad z angličtiny: Thomas Kuhn, jazyková korektura: Jan Kraus

* * * * *

Obsah:

1. Projekt s cílem posílení bio maloobchodu v jihovýchodní Evropě
2. Nový výzkum zabývající se zdravotní péčí prasat z organického chovu
3. Ekologické zemědělství a eko-trh na Slovensku
4. První kroky k produkci bio mléka a bio masa ve velkém měřítku také ve střední a východní Evropě?
5. Nová mezinárodní síťová platforma "Nejlepší postupy pro ekologické zemědělství a pro průmysl bio-potravin"
6. Silný růst zpracovatelských odvětví průmyslu na Ukrajině jako důsledek rostoucí poptávky po bio produktech
7. Společnost EthnoProduct přináší jako první ukrajinský výrobce potravin do supermarketů bio-mléko a bio-med
8. BioFach 2012: víc než jen přední světová výstava
9. Organic Marketing Forum 2012 poprvé ve spolupráci s BioFach
10. Nadcházející akce

EKOconnect
Organic Agriculture Moving East

avalon

1. Projekt s cílem posílení bio maloobchodu v jihovýchodní Evropě

V důsledku rozvoje ekologického trhu, zvyšujícího se počtu výrobců a zpracovatelů ekologických produktů i rostoucího zájmu spotřebitelů získává stále na významu i školení vedoucích pracovníků a prodejců v této oblasti. V rámci projektu „E(co)-Qualify“ se v Bulharsku, Řecku, Rumunsku a Turecku věnuje devět partnerů aplikaci a transferu západoevropských zkušeností se školením v oblasti bio maloobchodu.

Tato iniciativa představuje třetí fázi projektu „E(co)-Qualify“. Během prvních dvou fází byl dvaceti partnery z deseti různých zemí vyvinut obsáhlý [systém kontroly kvality](#) („Quality Assurance System“, dále jen „QAS“), který zajišťuje školení i další vzdělávání v oblasti evropského bio maloobchodu. Ve třetí fázi („E(co)-Qualify III“) jsou výsledky tohoto projektu aplikovány v zemích, které z nich během prvních dvou fází ještě nemohly těžit. Celý projekt je financován z programu EU „Leonardo da Vinci“ s účelem celoživotního vzdělávání.

Vedení a koordinaci třetí fáze projektu převzala [Thesalská univerzita](#) v Řecku. Poskytováním svých zkušeností, názorů a výsledků výzkumu projekt ovšem podporuje např. i mezinárodní svaz prodejen bio potravin [ORA \(Organic Retailers Association\)](#) ve Vídni nebo [Institut Equalita](#) v Kolíně nad Rýnem. Celkem se v rámci projektu na výměně znalostí a zkušeností podílí devět partnerů ze šesti různých zemí, včetně tří vzdělávacích institucí.

Žádost o celý projekt byla podána již v říjnu roku 2009 a vyžádala si asi dvanáct měsíců příprav. Třetí fáze projektu – „E(co)-Qualify III“ – byla započata v říjnu roku 2010 a bude podle předběžných odhadů ukončena v říjnu roku 2012. V průběhu této fáze projektu je plánováno pět setkání všech partnerů projektu. Ústředními úkoly jsou přitom analýza současného stavu bio maloobchodu, zkušební fáze systému „QAS“, přizpůsobení systému novým zemím, doplnění systému, vytvoření jeho konečné verze a jeho distribuce mezi vzdělávacími institucemi, bio svazy, politickými uskupeními, firmami a dalšími interesenty z oblasti bio maloobchodu v Bulharsku, Řecku, Rumunsku a Turecku. V těchto jihovýchodních zemích jsou v oblasti bio maloobchodu potřeba především znalosti, schopnosti a kompetence týkající se certifikací, akreditací, směrnic a licencí. Celkový rozpočet projektu činí přibližně 350.000 € a je ze 75 % financován programem „Leonardo da Vinci“.

Jaký praktický užitek se od projektu očekává? Vzdělávacím institucím v Bulharsku, Řecku, Rumunsku a Turecku bude umožněno zavést systém „QAS“ do procesu vzdělávání, v důsledku čehož bude usnadněno předávání znalostí týkajících se marketingu bio produktů v maloobchodech.

Kromě toho existuje v rámci projektu „E(co)-Qualify“ informační platforma pro další vzdělávání prodejců bio produktů, která bude v budoucnu rozšířena do podoby obsáhlého systému elektronického vzdělávání („e-learning“).

Autor: Gatis Caics (EkoConnect). Odborní poradci: Dr. Vladislav Popov (Eurocentrum – zemědělství a životní prostředí, Bulharsko) a Dr. Mariana Ivanova ([Univerzita agrární ekonomie a rozvoje zemědělství](#), Bulharsko). Překlad z němčiny: Dr. Petr Nádeníček

* * * * *

2. Nový výzkum zabývající se zdravotní péčí prasat z organického chovu

Největší výzvou a problémem ekologických zemědělců je snaha zabránit rozšíření parazitů, infekčních nemocí a nálezů v chovu hospodářských zvířat bez preventivního použití alopatických léčiv. V tomto článku Vás seznámíme s některými výsledky organického projektu „CorePig“, který pomáhá prevenci proti vybraným nálezům. Jedním z výsledků tohoto projektu je technická příručka s názvem „Organická produkce prasat v Evropě – management zdravotní péče v oblasti běžného organického chovu prasat“, který byl sepsán skupinou expertů z projektu „CorePig“ a publikován Výzkumným centrem pro ekologické zemědělství (FiBL) se zaměřením na zdravotní péči kojících prasníc, kojících a odstavených selat.

Fotografie: Gatis Caics, EkoConnect

Kotce. Vhodné ubytování je jedním z nejdůležitějších faktorů prasečího chovu. Podle evropské vyhlášky by měl být prostor pro kojící prasnici a její mláďata velký nejméně 10 m², včetně venkovních prostor o ploše alespoň 2,5 m². Organická odstávčata musí být umístěna v teplých a izolovaných prostorách, avšak s přístupem do venkovních prostor. Nedávno odstavená selata mohou být vystavena velkému stresu z odluky od své matky, což znamená ztrátu mateřského mléka a péče, a z nového prostředí spojeného se stykem s

jinými selaty. Po odstavení se často vyskytuje u selat průjem, který může vést k dalším zdravotním problémům. Čím více prostoru bude odstávčatům poskytnuto, tím více se sníží agresivita a stres a o to budou zdravější. Je doporučeno nechávat celý vrh pohromadě, avšak v případě jejich oddělení je důležité uspořádat selata do skupin podle jejich velikosti, čímž poskytnete nejmenším selatům přístup k potravě, vodě a prostoru, aniž by o něj musela bojovat proti svým konkurentům. Z týchž důvodů by měla být nemocná zvířata oddělena a umístěna do vlastních kotců.

Abyste zabránili zdravotním problémům u prasnic, je důležité udržovat nejnižší a nejvyšší teplotu pro kotce se slámou přibližně na teplotách 7 °C a 26 °C pro kojící prasnice a 12 °C a 31 °C pro „zaprahlé“ neboli nekojící prasnice. Vystavení vysokým teplotám bude představovat vážnější problém u kojících prasnic, které mají velký přísun potravy a zvýšenou metabolickou aktivitu kvůli produkci mléka, zatímco nekojící prasnice budou náchylné vůči vystavení nízkým teplotám kvůli sníženému příjmu potravy. Vysokým teplotám se dá zabránit poskytnutím dostatečného stínu, bahnišť a systémů vodních postřiků. Vystavení nízkým teplotám se naopak dá zabránit výstavbou bud, zastřešených kotců a dostatečným množstvím suché slámy. Příliš chladnému prostředí pro selata lze nejlépe zabránit poskytnutím dodatečného tepla z ohřevných lamp a vytápěním podlah. Pokud podlahy nejsou tepelně odizolované, je dobré poskytnout selatům tlusté vrstvy suché podestýlky na všech místech, kde by selata mohla ležet.

Porod a laktace. Pro zajištění úspěšného a bezproblémového porodu je důležité zajistit prasnici dostatek prostoru, soukromí a pohybu a dostatek slámy a vláknin. Je důležité, aby se při porodu nezasahovalo příliš brzy a dodržovaly se hygienické normy (čisté ruce, dlouhé latexové rukavice na jedno použití). Dohled a zásah zemědělců během porodu dovoluje: 1) odstranění placenty z prasečího rypáku selete k zabránění udušení, 2) usušení nově narozených selat a umístění pod ohřevné lampy, aby nedošlo k podchlazení, 3) vyjmutí selete z dělohy, aby se zabránilo prodlouženému porodu a 4) zajištění dostatečného mleziva. Na druhou stranu však může vytažení selete z dělohy způsobit infekci, která může vést k syndromu MMA (*mastitis-metritis-agalactiae*) a problémům s plodností. Během porodu a prvního týdne kojení jsou prasnice v největším ohrožení na zdraví a mají největší riziko nákazy nemocemi jako je vulvální výtok a syndrom MMA. Je důležité tyto nemoci co nejdříve rozpoznat a začít je léčit.

Úmrtnost selat je zapříčiněna hlavně zalehnutím matkou, slabostí nebo vyhladověním. Velký počet selat v jednom vrhu je hlavním důvodem vysoké úmrtnosti, protože dochází k prodloužení porodu, nižší poporodní váze selat, sníženému příjmu mléka a mleziva pro jednotlivá selata, nižšímu počtu fungujících struků, než je počet vrhu, a následně ke zvýšenému riziku zalehnutí matkou během kojení. K úmrtí selat také dochází v chladném prostředí, kdy kvůli chladu leží v blízkosti matky, aby se zahřála. Abyste snížili prasečí úmrtnost, je důležité zajistit dobré prostory pro porod s dostatkem místa (prostory pro ležení musí mít minimální velikost 2,2 × 2,2 m) a přestavět ho tak, aby nedocházelo k zalehávání selat matkou. Je doporučeno praktikovat oddělené kojení většího vrhu, kde se na hodinu odstaví silnější, prvorozená selata, která jsou již nakrmená, do zatepleného kotce a dovolí se slabším selatům, aby měla šanci se bez problémů nakrmit. Další možností je upravení velikosti vrhu selekcí tak, aby odpovídala počtu fungujících struků prasnice. Kde je to nutné, je třeba oddělit selata s větší poporodní váhou.

Organické prasnice mají prodlouženou dobu laktace (podle evropské vyhlášky je to minimálně 40 dní, v některých zemích až 8 týdnů) v porovnání s 3-5 týdny v běžném chovu. Kvůli tomu prasnice vyžadují stravu s vysokou nutriční hodnotou a kvalitou, energií a proteiny na základě organických krmiv. Produkce mléka je při laktaci různá: maximální hladiny je dosaženo ve třetím a čtvrtém týdnu laktace, ale poté už pravděpodobně nemůže pokrýt nutriční požadavky pro růst selat. Nejvhodnější je, pokud sající selata budou mít přístup ke krmení, které bude přizpůsobeno jejich nutričním požadavkům a zažívání od prvního týdne života, jelikož krmivo pro prasnice k tomu pravděpodobně nebude vhodné. Místo určené pro další krmivo pro selata musí být uspořádáno tak, aby na něj prasnice nemohla dosáhnout, avšak je výhodné krmít selata vedle prasnice kvůli výchově.

Potrava a voda. Přístup k vodě pro kojená selata je nezbytný už od začátku a voda by měla být k dispozici v korytech nebo žlabech tak, aby byl možný normální způsob pití (nedoporučují se napajedla připodobňující struky). Voda zvyšuje u selat chuť k jídlu a pomáhá při průjmech. Dostatečný přísun vody je obzvláště důležitý při teplém počasí a ke konci laktačního období (4 týdny a více). Je doporučeno měnit složení dávek potravy pro odstávčata pomalu, postupným míšením starých dávek s novými k usnadnění adaptace na nový způsob krmení. Odstávčata budou váhat jíst neznámé krmivo a náhlé změny by mohly mít nepříznivý dopad na jejich zažívání. Dostatek přísunu vody pro prasnice představuje průtok 2-3 litrů za minutu. Krmný režim by měl být přizpůsoben potřebám prasnic se selaty.

Zdraví a hygiena. Důsledné sledování prasnic, selat a odstávčat zvyšuje šance na včasné odhalení a zásah v případě jakýchkoliv zdravotních problémů. Počáteční příznaky nemoci u odstávčat zahrnují povislé ocasy, propadlé slabiny, řídké výkaly a celkově utlumené chování. Pravidelné, důsledné čištění a vysušování kotců během období vykrmování odstávčat je důležité ke snížení rizika výskytu infekčních nemocí a parazitů (hlavně škrkavka prasečí *Ascaris suum*, která způsobuje bílé skvrny na játrech, a tenkohlavec prasečí *Trichuris suis*). Čištění a dezinfekce také pomáhá kontrolovat výskyt nejčastějších hlístů u prasnic, jako například střevní červ (*Oesophagostomum spp.*) a červeny žaludeční červ, vlasovka (*Hyostromylus rubidus*), které se přenáší jako volně žijící larvy. Dezinfekce má však velmi malé účinky na infekční larvy hlístů, jako je

škrkavka prasečí (*Ascaris suum*), která jsou chráněny vaječnými skořápkami. Je důležité oddělit odpočinkové prostory zvířat od prostor k vyměšování.

Technická příručka, vydaná organizací FiBL, obsahuje 12 stran s přehledem těch nejdůležitějších výsledků výzkumu a je k dispozici zdarma na Internetu v [anglické](#), [německé](#) a [francouzské](#) verzi.

Autor: Gatis Caics, EkoConnect, napsáno podle technické příručky „Management zdravotní péče v oblasti běžného organického chovu prasat“ od Barbary Frühové (FiBL). Překlad z angličtiny: Eva Prokopová; jazyková korektura: Jan Kraus

* * * * *

3. Ekologické zemědělství a eko-trh na Slovensku

Zatímco navenek Slovensko vypadá jako země orientovaná na export, vytvořil se i uvnitř země trh se zdravými výrobky a bioprodukty. Shrnutí studie EkoConnectu.

Po vstupu Slovenska do EU v roce 2004 zde zažilo ekologické zemědělství razantní vzrůst. Počet eko-podniků se od vstupu do EU zvýšil z 127 (2004) až na 486 (2010). V roce 2010 bylo 9 % zemědělské plochy obhospodařováno ekologicky (144 000 ha). Stále zelené plochy porývají 2/3 celkové ekologické plochy. Zbytek jsou pole, přes 50 % k produkci krmiva, následovaná produkcí obilí (cca. 1/3), jen 1 % jsou trvalé kultury.

„Zdravotní prodejna“ v Nitre.
Foto: EkoConnect

Zatímco průměrná velikost slovenského bio-podniku je 296 ha, existuje také několik velkých eko-podniků s plochou o několika tisících hektarech, které pěstují převážně obiloviny. Pšenice, žito, ječmen a špalda jsou nejvýznamnější plodiny v zemědělství; hrách, slunečnice, pohanka, oves, brambory a krmné obilí však hrají také jistou roli. V pěstování zeleniny stojí v popředí chřest, mrkev, pastinák a červená řepa: zde bylo hnacím motorem celého rozvoje smluvní pěstování pro výrobu dětské výživy.

Mnoho na Slovensku vyprodukovaných bio-potravin je určeno pro export: např. mléko do České republiky, zmrzlina do Německa, ovoce a zelenina do Rakouska, bio-zvířata do Itálie. Z části jsou pak v cizině dohotovené potraviny reimportovány zpět na Slovensko. Léčivé byliny a koření jsou nejprve 100% zpracovány na Slovensku a pak – například jako sáčkový čaj – vyváženy. Polovina bio-zeleniny je prodána mimo Slovensko. Bio-obilí bylo v roce 2002 téměř kompletně prodáno do zahraničí, avšak dnes se asi 75 % zkrmí přímo v daných podnicích nebo konvenčně prodá na trhu. Jen asi 5 % biosurovin skončí jako vývozní artikl – především v Německu a Švýcarsku. S přibývajícím hladem po surovinách u eko-podniků v západní Evropě se dá očekávat, že prodej obilí do jiných zemí EU opět stoupne.

Na Slovensku je momentálně aktivní jen jeden soukromý kontrolní orgán. Brzy mají být zaregistrována ještě 2 další kontrolní místa. V roce 2002 byla zavedena slovenská značka „Eko poľnohospodárstvo“ pro ekologické zemědělství a jeho produkty.

Zpracování se rozvíjí sice pomalu, ale neustále. První 4 zpracovatelé vstoupili na trh v roce 2001. V roce 2010 je zaregistrováno asi 65 zpracovatelů. Pro konveční zpracovatelské podniky s velkou kapacitou je složité vytvořit oddělené zpracování malého množství ekosurovin a pro pěstitele na malých statcích představují byrokratické překážky a uplatnění na trhu velké problémy.

Vedle ostatních produktů se dobře rozvíjí také ekologické zpracování mléka, koření a obilí. Ekologická jatka zatím neexistují. Ekologické produkce krmiva stále přibývá.

„Health shops“, které nabízejí zdravé a přírodní produkty, ale ne nutně certifikované jako „bio“, začaly jako první prodávat bioprodukty v roce 2002. Později se objevily bioprodukty i ve velkých řetězcích supermarketů.

Odbyt biopotravin je především v hlavním městě Bratislava a na finančně silném západním Slovensku. Poptávka po speciálních zdravých výrobcích, které Health shops nabízejí, silně vzrostla. Obzvlášť bioprodukty ze zdravotním efektem těží z tohoto trendu: džusy, bezlepkové produkty a produkty bez cukru stejně jako produkty pro alergiky. Oproti tomu nabízejí supermarketové pouze základní paletu bioproduktů.

Všeobecně vzato nejsou slovenští konzumenti nijak obzvlášť dobře informováni o bioproduktech. Hlavním kritériem koupě je „zdraví“ a „Trend & Style“. Národní informační a reklamní kampaň bioproduktů neexistuje.

Asi 70 % prodaných bioproduktů je importováno, především ze sousedních zemí – České republiky, Maďarska, Polska a Rakouska, ale také z Německa.

Obrat bioproduktů na domácím trhu je cca. 4 miliony euro a od roku 2006 se prakticky nezměnil. Podíl na celkovém trhu s potravinami činí cca 0,1 procenta. Obrat je rovnoměrně rozdělen mezi zdravotní prodejny a supermarkety, ostatní způsoby prodeje nehrají velkou roli.

Detailní informace a adresy v souvislosti s trhem s bioprodukty na Slovensku a s nejdůležitějšími zpracovateli, podílíky na trhu a dalšími kontakty si můžete stáhnout v podobě Zprávy o Slovensku („Slowakei-Länderbericht“) v němčině na www.ekoconnect.org - „Die Bio-Branche in Mittel- und Osteuropa“ (Bio-branže ve střední a východní Evropě). Další zprávy o dalších 13 zemích střední a východní Evropy budou také brzy zveřejněny.

Autor: Inka Sachse, EkoConnect, překlad z němčiny: Martina Moser, jazyková korektura: Jan Kraus

* * * * *

4. První kroky k produkci bio mléka a bio masa ve velkém měřítku také ve střední a východní Evropě?

EkoConnect společně se švýcarským [Forschungsinstitut für biologischen Landbau \(FiBL\)](http://www.fibll.ch) (Výzkumný institut biologického zemědělství) zorganizovaly v Drážďanech pro rusky hovořící účastníky workshop na téma produkce a zpracování biologických mléčných a masných produktů s nízkými provozními náklady. V říjnu strávili tři dny převážně v biologických podnicích. 25 hospodářů, prodejců a poradců z Ukrajiny, Ruska, Gruzie a Polska využilo možnost shlédnout několik z nejlepších příkladů v Německu.

Otázky podmínek chovu hovězího dobytka (chov ve chlévech, krmení, hygiena, zdravotní stav, proces dojení atd.) a jeho zpracování (plánování a výstavba závodů na zpracování, nejnovější technologie, náklady, porážky, balení, skladování) mohly být diskutovány se zástupci všech zemědělských podniků a zpracovatelských závodů a rovněž s doprovázejícími experty.

Fotografie: Gatis Caics, EkoConnect

Ekologický podnik na zpracování mléka „[Gläserne Molkerei](http://www.glaeseremolkerei.de)“ („Skleněná mlékárna“) v Münchenhofu byl jedním z navštívených podniků. Extra pro tyto účely vytvořená prosklená chodba dává návštěvníkům možnost pozorovat shora celý proces získávání mléka a výroby sýra. Denně je tu zpracováno asi 80 tun mléka. Maximální kapacita zpracování skýtá 6 tun za hodinu. Výstavba tohoto podniku stála přibližně 11 miliónů euro. Mléko je dodáváno z mnoha biologicky provozovaných podniků (které mají z velké části více než 100 dojnic) z okruhu 200 km od této mlékárny. Zemědělský podnik „[Okodorf Brodowin](http://www.okodorfbrodowin.de)“ se svými 260 dojnicemi a 220 kozami zpracovává své mléko sám. Jeho kapacita je necelých 10 tun za den. Výstavba tohoto podniku stála cca. 2,5 miliónu euro. U „[Biolandwirt Bernd Schulz](http://www.biolandwirtberndschulz.de)“ se účastníci seznámili s chovem prasat ve volném výběhu. Návštěva proběhla také v jednom z dalších velkých mlékárenských podniků, který také skladuje krmivo - „[Agrargenossenschaft Großzöbern](http://www.agrargenossenschaft-groeszobern.de)“. V ekologickém hospodářství „[Biohof Ohler](http://www.biohofohler.de)“ viděli účastníci bioprodukcí prasat a hovězího dobytka a malá jatka. A nakonec bylo v „[Vorwerk Podemus](http://www.vorwerk-podemus.de)“ možné na vlastní oči sledovat celý proces zpracování masa a diskutovat o jatkách, všech různých stupních zpracování masa a jeho skladování.

A protože je transparentnost jedním z hlavních bodů jak posílit důvěru spotřebitelů v Německu v biologické zemědělství, umožňuje většina biopodniků prohlídky. Tímto se jim můžete podívat přes rameno a sami se přesvědčit, že celý pracovní proces odpovídá všem předepsaným standardům biologického zemědělství. K tomu všemu také mnoho velkých podniků ukázalo vlastní prodejnu. Biologické a také regionální produkty se v Německu těší čím dál větší oblibě. Také „Abokisten“ („bedýnky na objednávku“), kdy zemědělský podnik dodává své čerstvé biologické zboží přímo k zákazníkovi domů, jsou dnes v Německu velice oblíbené.

Během workshopu se konaly také přednášky odborníků, např. prezentace o plánování, důležitých zdrojích a výdajích při budování podniku na produkci a zpracování bio-mléka. Eric Meili z FiBL Švýcarsko nechal nahlédnout do nejlepších metod chovu hovězího dobytka. Účastníci workshopu se také dozvěděli, že ekologická produkce mléka, při které je za vyhovujících podmínek vyprodukováno asi 5000 litrů na dojnici za rok, může být stejně zisková jako intenzivní produkce mléka

Organizátoři si myslí, že se takovéto projekty brzy rozvinou i ve východní Evropě, obzvlášť, když zájem o regionální trh momentálně stoupá. Několik málo podniků již podniklo první kroky tímto směrem.

Autor: Gatis Caics (EkoConnect), překlad z němčiny: Martina Moser, jazyková korektura: Jan Kraus

* * * * *

5. Nová mezinárodní síťová platforma "Nejlepší postupy pro ekologické zemědělství a pro průmysl bio-potravin"

“Jak napříč Evropou síťově propojit příklady dobré odborné praxe v odvětví bio-zemědělství?“, to byla klíčová otázka projektu „Inter-Cluster Organics“, kterou se zabývaly zainteresované zájmové skupiny ekologického zemědělství sídlící v Turecku, Řecku, Francii a Německu.

V mnoha zemích Evropy jsou podniky biologické výroby stále ještě průkopníky. Být v regionu „první“, kdo přichází s bio-aktivitou, znamená bojovat s mnoha nesnáze a stále se učit. Mnohé záměry lze snáz realizovat společně, ale i určitá regionální síť má jen málokdy tolik specifických zkušeností, kolik je pro vybudování nebo pro rozvoj nového odvětví provozu třeba. Vynaleznout kolo pokaždé znovu vyžaduje mnoho energie a „poplatek za vyučení“ a přitom se v jiných částech Evropy potřebné vědění často už úspěšně používá. Proč tedy nemít prospěch ze vzájemné výměny znalostí?

Aliance „Inter-Cluster Organics“ (Evropská meziclustrová aliance pro ekologické zemědělství) byla založena z výše uvedených důvodů. Je to jedinečná obchodní a síťová platforma, která na společném základu umožňuje subjektům činným v biologickém zemědělství a potravinářství předkládat svoje vlastní aktivity, výrobky, služby a zkušenosti z osvědčené odborné praxe. Platforma „Inter-Cluster Organics“ se snaží poskytnout odvětví ekologie potřebnou infrastrukturu podporující synergie tím, že umožňuje výměnu zkušeností a zajišťuje přitom tok informací a metod mezi jednotlivými zájmovými skupinami v různých zemích a regionech Evropy.

Aby zájmovým skupinám odvětví ekologie pomáhal co nejlépe, chce tento projekt zkoumat potřeby určitého regionu cestou „analýzy potřeb“. Podle výsledků jsou v různých regionech a zemích zjišťovány mezery ve vědomostech a metody nejlepší odborné praxe. Cílem je pak zjištěné informační mezery odstraňovat a posilovat v Evropě odvětví biologické výroby.

Aby mohly mít ekologicky hospodařící podniky a organizace ze síťové platformy „Inter-Cluster Organics“ prospěch, mohou se podílet na analýzách potřeb a přihlásit se k účasti v této platformě na adrese www.organicclusters.com.

S podniky a organizacemi síťové platformy se lze osobně setkat na odborném veletrhu BioFach Messe v Norimberku ve čtvrtek 16.02.2012 v 10.00 až 10.45 hodin v kongresovém sálu Helsinki, Kongresové středisko CCN Norimberk, východní část. Konference představí projekt a úspěšné příklady sdružení. Na místě bude možné při setkání účastníků sítě tvořit nové síťové struktury.

Autorka Inka Sachse, EkoConnect; překlad z němčiny: Zdeněk Mrázek.

* * * * *

6. Silný růst zpracovatelských odvětví průmyslu na Ukrajině jako důsledek rostoucí poptávky po bio produktech

Přestože nejsou bio zemědělci ani ekologické metody pěstování na Ukrajině vůbec podporovány a zvýhodňovány a přestože na Ukrajině stále ještě chybí zákonná úprava ekologického zemědělství, rozvíjí se zpracovatelská odvětví bio průmyslu nadále obdivuhodnou rychlostí.

Dne 8. října 2011 se v Kyjevě konala výstava pod širým nebem nesoucí název „Organichniy Dyvogray“. Více než 7.000 spotřebitelů plnilo své nákupní košíky bio produkty (jednalo se především o zeleninu, ovoce, maso, mléko, sýry, máslo, mouku, cukr, pšenici a jiné obiloviny, čaj, bylinky atd.), které byly prezentovány 33 vystavovateli. Další významnou událostí na Ukrajině byla Konference zpracovatelských odvětví bio průmyslu konající se 27. října 2011, na kterou přijelo 165 účastníků. Koncem roku 2011 působilo na ukrajinském regionálním trhu bio produktů více než 40 výrobců potravin, což představuje obdivuhodný růst, jelikož ještě před třemi lety na Ukrajině ekologičtí zpracovatelé téměř neexistovali.

„Organichniy Dyvogray“ v Kyjevě, 2011
Fotografie: „BioLan Ukraine“

Jak již bylo zmíněno výše, není na Ukrajině stále ještě platná žádná zákonná úprava ekologického zemědělství, takže neexistují ani žádné normy, podle kterých by se daly rozlišovat bio potraviny od ostatních

produktů. Poslední pokus o zákonnou úpravu v oblasti ekologického zemědělství ztroskotal roku 2011 v důsledku veta ukrajinského prezidenta. V současnosti je připravován nový návrh takového zákona. Ze 17 certifikačních institucí, které jsou momentálně na ukrajinském trhu aktivní, je pouze jedna („[Organic Standard](#)“) institucí místní. „Organic Standard“ certifikuje podle směrnic EU a byla jako certifikační instituce uznána i Evropskou komisí (UA-BIO-108).

Co je tedy příčinou rostoucí poptávky po ekologicky pěstovaných potravinách na ukrajinském trhu? Odpověď nám poskytl Roman Makukhin ze sdružení EthnoProduct: „Důležitou roli hrála masmédiá, když pomáhala odhalit problémy výroby konvenčních potravin na Ukrajině. Přestože není pojem „bio“ ještě obecně známý, zná již mnoho spotřebitelů díky rostoucímu počtu článků v tisku rozdíl mezi bio a běžnými potravinami.“ Podle analýzy médií, již provedl [Výzkumný ústav pro ekologické zemědělství \(FiBL\)](#), informovalo více než 15 sdružení na svých internetových stránkách a v různých publikacích pravidelně o ekologickém zemědělství.

Švýcarsko-ukrajinský projekt „Bio certifikace a rozvoj marketingu na Ukrajině“, který byl organizován institutem FiBL sídlícím ve Švýcarsku a jež podporoval i švýcarský [Státní sekretariát pro hospodářské záležitosti \(SECO\)](#), byl zahájen v roce 2005 a úspěšně ukončen v červnu roku 2011. Tento projekt přispěl k růstu ekologického sektoru na Ukrajině a k jeho umístění na světovém trhu tím, že mu na tento trh umožnil přístup. Byly tak především odstraněny překážky bránící vstupu na světový trh, jako byl např. nedostatek bio certifikací. Ukrajinským spotřebitelům byla poskytnuta široká paleta certifikovaných bio potravin. V rámci tohoto projektu byla zřízena i certifikační instituce „Organic Standard“. Na tomto úspěšném vývoji ekologického trhu má ovšem svůj podíl i mnoho dalších sdružení, spolků a institucí, např. sdružení [„BioLan Ukraine“](#) (založeno 2002), [bio spolek Ukrajiny](#) (založen 2005) a sdružení [„Pure Flora“](#) (založeno 2008).

Přehled o celkové situaci ekologického zemědělství a bio trhu na Ukrajině podává zpráva s názvem [Bericht über die biologische Landwirtschaft der Ukraine](#), napsána autory EkoConnectu (pouze v německém jazyce).

Autor: Gatis Caics (EkoConnect). Odborná poradkyně: Natalie Prokopchuk (švýcarsko-ukrajinský projekt „Bio certifikace a rozvoj marketingu na Ukrajině“, FiBL). Překlad z němčiny: Dr. Petr Nádeniček

* * * * *

7. Společnost EthnoProduct přináší jako první ukrajinský výrobce potravin do supermarketů bio-mléko a bio-med

S 8000 hektary pozemků obhospodařovaných podle ekologických směrnic, s 2000 dojnícemi a s 320 zaměstnanci je společnost EthnoProduct jedním z největších ekologických podniků Ukrajiny. V Kyjevě se v supermarketech prodává její bio-mléko i bez velké reklamy – díky vysoké jakosti a díky doporučení předávanému od člověka k člověku.

Skupina EthnoProduct byla vytvořena ze čtyř zemědělských podniků v severní části regionu Černihov, který hraničí s regionem Kyjev na jeho severovýchodě. Každý z těchto podniků byl v letech 2009 až 2011 ekologicky certifikován. Všechny statky se nacházejí 200 až 300 km od Kyjeva jako hlavního odbytiště. Následující interview s panem Romanem Makukinem, předsedou oddělení pro strategický rozvoj společnosti EthnoProduct, tento podnik představuje.

Fotografie: EthnoProduct

EkoConnect (EC): Jaká množství (kolik tun) různých výrobků a surovin společnost EthnoProduct každoročně vyrábí a zpracovává?

Roman Makukin, EthnoProduct (R.M.): Očekáváme, že do konce roku 2011 vyrobíme celkem 1800 tun bio-mléka. (*Interview proběhlo v prosinci 2011*). Letos jsme se zaměřili na ekologickou výrobu mléka, takže další oblasti naší výroby, med a maso, měly menší roli. Příští rok chceme dál zvýšit naše ukazatele v oblasti výroby mléka a rozšířit výrobu a prodej hovězího masa. Momentálně dostáváme objednávky na 6 až 7 tun masa měsíčně. Svůj bio-med považujeme spíše za přídavný produkt opylování, které provádíme svými včelami, které vyprodukovaly zhruba 1,2 tuny bio-medu. Každoročně realizované množství našeho ekologicky vypěstovaného obilí a luštěnin kolísá mezi 1000 a 1500 tunami a skládá se hlavně z ozimého žita, lupin, vikví, ova a pohanky.

EC: Přikupuje společnost EthnoProduct suroviny od jiných zemědělců? R.M.: Naše bio-mléko, které v supermarketech v Kyjevě prodáváme přímo, se vyrábí výlučně na našich statcích. Od počátku jsme plánovali, že budeme používat pouze svoje vlastní, ekologické krmivo. Ale letos jsme koupili ekologicky vypěstovanou kukuřici jiného výrobce z regionu Poltava. Snažíme se tak podporovat rozvoj zdejšího trhu s ekologickým krmivem. Chceme ukrajinské bio-zemědělce (pomocí bio-příplatku) podnítit k tomu, aby i nadále vyráběli podle ekologických směrnic.

EC: Kde na Ukrajině svoje výrobky prodáváte? R.M.: Prodej svých ekologických výrobků jsme zahájili v internetových bio-obchodech, které sídlily hlavně v Kyjevě. Momentálně prodáváme hlavně ve dvou

největších ukrajinských řetězcích supermarketů „Silpo“ a „Velika Kišeňa“ a také v mnoha lahůdkářstvích. Naše bio-produkty nyní prodává celkem 69 obchodů v Kyjevě.

EC: Jak velký je na Ukrajině rozdíl v ceně mezi výrobky společnosti EthnoProduct a běžným zbožím – například u mléka? R.M.: Společnost EthnoProduct přinesla na trh jedinečný výrobek: ekologické, surové plnotučné mléko. Toto mléko si uchovává svůj přirozený obsah tuků a proteinů a přichází přímo a neošetřené od našich podle ekologických směrnic chovaných krav ke spotřebitelům. Toto mléko tedy lze těžko porovnat s nějakým jiným výrobkem z regálu supermarketu. Pokud cenu porovnáme s běžným značkovým výrobkem vysoké jakosti, činí cenová přírážka za ekologický výrobek jen 15%.

EC: Vyzážíte svoje ekologické výrobky a suroviny? R.M.: Skupina EthnoProduct vyvezla přes ukrajinského obchodního zástupce nizozemské firmy „Biocore“ ekologické obilí a luštěniny, například ozimé žito a lupiny. Máme zájem najít nová odbytiště pro svoji ekologickou pohanku a vyrábět obilné bio-produkty s vyšší tvorbou hodnoty na export.

EC: Je na Ukrajině mezi ekologickými výrobci potravin konkurence? R.M.: Vzhledem k omezené nabídce není na trhu na Ukrajině mezi výrobci ekologických produktů konkurence. My sami podporujeme všechny ostatní ekologické značkové výrobky vyráběné na Ukrajině. Přesto není snadné být první, kdo do regálů supermarketů přináší bio-mléko. „Konkuruje“ nám mnoho zemědělsky vyráběných mléčných výrobků, které se bez jakékoli certifikace nazývají „ekologické“. Na trhu, který teprve vzniká, je taková zavádějící praxe mnohem škodlivější než jakákoli možná konkurence mezi pravými výrobci ekologických potravin.

EC: Jaké nejdůležitější plány má společnost EthnoProduct pro svůj rozvoj v blízké budoucnosti? R.M.: Plánujeme především přikoupit jalovice, které mají rozšířit náš genetický potenciál, zvětšit stádo našich dojníc. Víme, že to bude možné jen, pokud se rovněž zlepší naše výroba krmiva. Proto jsme se v rozvoji zaměřili na kompostování hnoje a na jeho rozmísťování na pole. Použili jsme k tomu nové technologie a také biologicko-dynamické postupy. Spolu s Rainerem Saxem, biodynamickým zemědělcem pracujícím na Ukrajině, jsme do našich půd zapracovali téměř 2000 jednotek dobytčího hnoje (známo též jako *BD Preparation 500*). Při snaze meliorovat naše ekologické pastviny a louky na seno jsme spolupracovali s Hansem Ramseierem, profesorem Univerzity v Bernu. Neboť naše plány dalšího rozvoje se neomezují pouze na zvýšení výroby kravského mléka. Momentálně hledáme nejlepší možnost využití našich pastvin pro výrobu koziho mléka a pro pastvu ovcí. Kromě toho jsme v roce 2011 realizovali menší pilotní projekty pro tykve a brambory.

Interview vedl Gatis Caics (EkoConnect). Překlad z němčiny: Zdeněk Mrázek

* * * * *

8. BioFach 2012: víc než jen přední světová výstava

Tak jako každý rok, BioFach, světový veletrh bioproduktů, a Vivaness, veletrh přírodní kosmetiky a wellness, zvou zástupce mezinárodního bio odvětví do Norimberku v dnech 15. až 18. 2. 2012. Počítá se přibližně s 2400 vystavovateli (z nich 200 na Vivaness) a 44 000 návštěvníky veletrhu. Kromě obvyklé široké palety biovýrobků z celého světa přinese dvojice výstav opět velké množství dalších lákadel.

Země roku propůjčí celé čtveřici dnů trvání letošní výstavy svou unikátní atmosféru: indický bio sektor představí své produkty odborné veřejnosti na více než 1000 m² v halách 5 (potravin) a 8 (textil). Na kongresu, jehož 150 přednášek, panelových diskuzí a dílen přilákalo loni kolem 8000 návštěvníků, stojí v centru různých fór a témat jedna otázka: Co přesně charakterizuje skutečně udržitelný potravinářský průmysl a jak bio sektor definuje udržitelnost - jedno ze svých klíčových témat? Patron globální rodiny výstav BioFach, [Mezinárodní federace hnutí za ekologické zemědělství \(IFOAM\)](#) a národní organizace podporující BioFach, [Německá federace organického potravinářského průmyslu \(BÖLW\)](#), směřují v roce 2012 pozornost na ekologické, sociální a ekonomické aspekty udržitelnosti v odvětví.

Fotografie: BioFach

Potravinářský segment - srdce veletrhu BioFach - oslaví letos premiéru. Milovníci rybích specialit v biokvalitě se v roce 2012 můžou těšit na vyjimečné lákadlo: v hale 6 se otevře rybí trh! V atmosféře přímořského tržiště mohou nákupci, kteří mají zájem o certifikované ryby a plody moře, získat informace a přímo na místě ochutnat kulinařské výtvořky z ryb. Rybí trh je společným projektem BioFach a asociace Naturland. Toto nanejvýš aktuální téma bude dále rozvinuto na Rybím fóru 2012, 16. 2. 2012 v místnosti Soul kongresového centra NNC Ost.

BioFach a Vivaness nabízejí vystavujícím a návštěvníkům mnohem více než jen velký výběr mezinárodních výrobků od biopotravin po přírodní kosmetiku. Dvojice výstav přidává navrch k produktům a značkám i cenné kontakty a prožitky a kromě znalostí poskytuje prostor k tvořivosti. Je základnou nejen pro obchod a výrobky,

ale také pro lidi, kteří toto odvětví tvoří. Výstavy slouží k navazování kontaktů a k PR. Jsou hnací silou pro budoucnost bio sektoru. Nemalým důkazem toho je přibližně 1150 zástupců médií z 37 zemí a více než 100 politických představitelů, kteří do Norimberku přicestovali v roce 2011. Pro ovlivňování budoucnosti jsou důležité znalosti a informace. Kongres BioFach tomuto faktu v roce 2012 opět učiní zadost. Jde o největší kongres svého druhu – a to na celém světě.

Další informace jsou dostupné na stránce www.biofach.com, nejnovější trendy a novinky naleznete na adrese www.oneco.biofach.de a seznam vystavujících i aktuální informace o jejich produktech jsou k dispozici na www.ask-biofach.de a www.ask-vivaness.de.

Autor: Barbara Böcková z „NürnbergMesse“; překlad z němčiny: Zuzana Hagarová; jazyková korektura: Jan Kraus

* * * * *

9. Organic Marketing Forum 2012 poprvé ve spolupráci s BioFach

Organic Marketing Forum (OMF) je přední bio-výstavou a konferencí pro střední a východní Evropu a hraje spojovací roli mezi východní a západní Evropou. Jako každoročně, i tento rok se sjíždí všichni výrobci, zpracovatelé, obchodníci i maloobchodníci, konzultanti a experti, aby našli nové obchodní partnery nejen pro jejich bioprodukty, ale i k prodiskutování současné strategie a trendů v oblasti bio-obchodu.

Fotografie: Inka Sachse, EkoConnect

[OMF 2012 – 7. mezinárodní setkání o zpracování a odbytu biopotravin, bioproduktů a přírodních produktů a surovin](#) se bude konat ve Varšavě od 7. do 9. května. Hlavním bodem OMF 2012 bude výstava – jednodenní událost, která se bude konat dne 8. května.

Udo Funke, hlavní organizátor [veletrhu BioFach](#), říká: „BioFach, jako vůdčí světový veletrh bioproduktů, shromažďuje v Norimberku jednou ročně dohromady bio-průmysl z celého světa. Proto máme značný zájem o budoucí úspěšné rozvíjení rostoucího globálního bio-trhu, ve kterém střední a východní Evropa začínají získávat stále důležitější postavení. Jsme proto také potěšeni spoluprací s EkoConnect a těšíme se na další úspěchy při budoucí spolupráci, která bude podporovat ekologické zemědělství jak ve střední i východní Evropě, tak i celosvětově.“ Bernhard Jansen, president EkoConnect a hlavní organizátor OMF, také upozorňuje na pozitivní rozvoj: „Východ Evropy je nejrychleji rostoucí částí evropského trhu s bioprodukty se skvělými vyhlídkami do budoucna. Těší nás nové partnerství s předním světovým veletrhem pro obor biovýrobní, veletrhem BioFach. Pomůže nám to nabídnout ještě kvalitnější obchodní kontakty a informace pro hlavní zájemce v oblasti nákupu a prodeje na bio-trhu.“

Ostatními partnery OMF 2012, kromě BioFach, je svaz zpracovatelů „[Polska Ekologia](#)“, svaz ekologických zemědělců „[Ekoland](#)“, polská poradna [CDR](#) a [Organic Retailers Association \(ORA\)](#). OMF se bude konat pod záštitou [IFOAM EU Group](#) a [Polského ministerstva pro zemědělství a rozvoj venkova](#).

Čtyřmi oficiálními jazyky akce jsou angličtina, němčina, polština a ruština. Možnost on-line registrace a další informace naleznete na stránkách www.organic-marketing-forum.org.

Autoři: Magdalena Saczyna a Gatis Caics, EkoConnect. Překlad z angličtiny: Andrea Kopečná; jazyková korektura: Jan Kraus

* * * * *

10. Nadcházející akce

Datum	Akce	Místo	Téma	Webové stránky
15.2.2012.- 18.2.2012.	BioFach & Vivaness	Norimberk, Německo	Největší světový veletrh bioproduktů.	www.biofach.de www.vivaness.de
20.2.2012.- 22.2.2012.	Eco-Fruit 2012	Hohenheim (Stuttgart), Německo	15. mezinárodní konference o pěstování bioovoce.	www.ecofruit.net
06.3.2012.- 10.3.2012.	BioAgra 2012	Plovdiv, Bulharsko	Výstava bioproduktů probíhající v rámci Zemědělského veletrhu AGRA 2012.	www.fair.bg/bg/events/agra12-bg.htm
20.3.2012.- 30.3.2012.	7th Pesticide Action Week	Celosvětově	Posílení vědomí o nebezpečnosti působení syntetických pesticidů na zdraví a životní prostředí. V roce 2011 proběhlo téměř 1000 událostí ve Francii a 16 dalších státech.	www.pesticideactionweek.org
01.4.2012.- 02.4.2012.	Natural and Organic Products Europe 2012	Londýn, Velká Británie	Obchodní výstava přírodních produktů, bio a eko produktů a produktů pro zdravý životní styl.	www.naturalproducts.co.uk
12.4.2012.- 15.4.2012.	Ecology – Iz- mir 2012	Izmir, Turecko	Přední turecký obchodní veletrh bioproduktů.	www.ekolojiizmir.com
13.4.2012.- 15.4.2012.	Konference ohledně vývoje bio-sektoru	Izmir, Turecko	4. mezinárodní konference o vývoji bio-sektoru v zemích Střední/Východní Evropy a Střední Asie.	turkey.organic-conference.info
17.4.2012.- 18.4.2012.	6 th European Organic Congress	Kodaň, Dánsko	Kongres o budování budoucího potravinového systému na základě biologického a ekologického zemědělství.	www.organic-congress-ifoameu.org
20.4.2012.- 22.4.2012.	Biostyl 2012	Praha, Česká republikac	7 veletrh zdravé výživy a zdravého životního stylu.	www.biostyl.cz
07.5.2012.- 09.5.2012.	Organic Marketing Forum 2012	Varšava, Polsko	Přední bio-výstava a konference o bio-sektoru pro střední a východní Evropu.	www.organic-marketing-forum.org
16.5.2012.- 19.5.2012.	Jordan Natural & Organic Food Expo	Ammán, Jordánsko	Výstava a konference o přírodních a bio- produktech.	www.organicfood-jo.com
24.5.2012.- 26.5.2012.	BioFach China	Šanghaj, Čína	Obchodní veletrh bioproduktů v Číně.	www.biofach-china.com
05.6.2012.- 07.6.2012.	HEALTH LIFE - 2012	Moskva, Rusko	Mezinárodní fórum o výrobě a propagaci výrobků a služeb pro zdravý životní styl.	www.life-expo.ru

Překlad z angličtiny: Andrea Kopečná. jazyková korektura: Jan Kraus

* * * * *

Líbil se Vám informační dopis EkoConnectu?

Bude nám potěšením, když ho doporučíte zainteresovaným kolegům a známým.

Pokud jste tento informační dopis obdrželi od třetí osoby a máte zájem ho dostávat osobně od nás, napište nám prosím e-mail. Jako předmět uveďte "Subscribe EkoConnect Infobrief" a zašlete ho na: redaktion@ekoconnect.org. Pokud chcete přispět svým komentářem, kritikou nebo nápady na zlepšení, pošlete je prosím na následující e-mailovou adresu: office@avalon.nl

Pokud si nepřejete tento informační dopis i nadále přijímat, napište nám e-mail, do kterého uveďte jako předmět "Unsubscribe EkoConnect Infobrief".

S přátelským pozdravem

Vaše redakce informačního dopisu

Avalon je holandská mezinárodní nezisková organizace, která je aktivní v podpoře ekologického zemědělství. Avalon podporuje obce na venkově ve středoevropských oblastech a kromě toho budování stálé venkovské společnosti. Tímto způsobem podporujeme přírodu a životní prostředí, sociální podmínky a místní hospodářství, vždy v úzké spolupráci s místními organizacemi jako jsou obce, zemědělci, úřady, atd.

Síť Avalonu

Jedním z našich cílů je dát dohromady organizace, vlády, university a odborníky na základě informování a diskutování o biologickém zemědělství a životním prostředí. Znalosti výstavby kapacit a obchodního řetězce a vývoj hrají velkou roli pro programy v oblasti zemědělské a ekologické politiky. Aktivita zahrnují semináře, vzdělávání školících provozů, rozvoj institucí a projektů.

Srdužením všech zúčastněných vzniká široká síť více než 150 aktérů v oblasti ekologického zemědělství, ochrany životního prostředí, ekologické různorodosti a neustálý rozvoj venkovského prostoru. Tato síť spojuje lidi, kteří jsou mezi sebou a s experty na evropské či mezinárodní úrovni aktivní na projektech Avalonu. Avalon podporuje tuto síť komunikací a výstavbou nástrojů pro sestavení kapacit.

Členství

Chcete se stát členem této sítě? Potom vyplňte prosím přihlašovací formulář na naší internetové stránce (www.avalon.nl) ste již členy této sítě? Potom se snažte přesvědčit Vaše spolupracovníky, přátele nebo jiné zainteresované skupiny, aby se stali členy této sítě.

EkoConnect je nezisková organizace se sídlem v Německu, která podporuje výměnu informací, znalostí a zkušeností v oblasti ekologického zemědělství. Tato organizace slouží jako síť pro lidi a organizace, kteří se podílejí na setkání a společném působení v biologickém sektoru v západní a východní Evropě.

Její hlavním úkolem

je podpora aktivit pro neustálý rozvoj ekologického zemědělství ve střední a východní Evropě a připojení účastníků, stejně jako podpora dostatku ekologicky vyrobených potravin. Nadále slouží EkoConnect jako centrální informační služba, která podporuje možnosti navazování kontaktů, výměnu zkušeností a další vzdělávání. EkoConnect napomáhá při výstavbě struktur ekologického zemědělství soukromým i veřejným zařízením. EkoConnect je přitom podporován odborným sborem, který mu poskytuje poradenské služby v oblasti strategických otázek.

Členství

Členové EkoConnectu jsou nejen odborníci a organizace z celé Evropy, kteří mají dlouholeté zkušenosti s prosazením ekologických zemědělských struktur, aber také ostatní, kteří se zajímají o učení a podporu biomýšlenek. I Vy nám můžete pomoci. Podpořte naši práci tím, že se stanete "podporujícím" či "řádným členem". Vyplňte prosím přihlašovací formulář na naší internetové stránce: (www.ekoconnect.org). Pokud jste již naším členem, potom se snažte přesvědčit Vaše spolupracovníky, přátele nebo jiné zainteresované skupiny, aby se stali členy EkoConnectu.

Supported by EU DG Environment Life +